

## Στο Κάστρο

Θεατρικά Χριστουγέννων



### Χριστούγεννα στο Κάστρο

Διασκευή από τα χριστουγεννιάτικα διηγήματα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη

Διήγημα: Στο Κάστρο

Τη διασκευή επιμελήθηκαν οι: Δέσποινα Σπυριδοπούλου και Αναστασία Οικονομίδου

#### Πρόσωπα

Παπαδιά

Θεία Μαλάμω

Πανάγος (μαραγκός πενηντάρης)

Μυγδαλιά (μεγάλη κόρη)

Βάσω (μεσαία κόρη)

Λαμπρινάκι (μικρός γιος)

Μπαρμπα - Στεφανής( καπετάνιος)

Αλεξανδρής (ψάλτης)

Βασίλης

Γιάννης

Αργύρης

### ΣΚΗΝΗ Α

Στο Σπίτι του ιερέα

(Ο Πάτερ είναι καθισμένος στο τραπέζι και τρώει μαζί με την οικογένειά του όσπρια και ελιές, Τα κορίτσια κεντάνε. Η Παπαδιά συμμαζεύει το τραπέζι. Στο σπίτι βρισκόταν η Θεία η Μαλάμω η Καναλάκαινα, μακρινή συγγένισσα που ήρθε να δώσει το πρόσφορό της καθώς και ο Πανάγος ο μαραγκός, πενηντάρης οικογενειάρχης που ήρθε να πει μια καλησπέρα).

Είναι βράδυ, 23 Δεκεμβρίου, στο σπίτι του παπά μετά το οικογενειακό δείπνο και αφού προσευχήθηκε ο πάτερ ακολουθεί ο παρακάτω διάλογος.:

Πάτερ: Το Γιάννη το Νυφιώτη και τον Αργύρη της Μυλωνούς τους έκλεισε το χιόνι απάνω στο Κάστρο, στο Στοιβωτό στον ανήφορο τ' ακούσατε;

Πανάγος: Τ' ακούσαμε κι εμείς παπά. Έτσι είπανε.

Πάτερ: Οι βλοημένοι, δε θα βάλουν ποτέ γνώση. Πήγαν με τέτοιο καιρό να κατεβάσουν ξύλα απ' τα κατσάβραχα, εκεί που μήτε γίδι δεν μπορεί να πατήσει. Καλά να πάθουν.

Μαλάμω: Αυτός ο κόσμος μυαλό δεν έχει. Θαρρείς και τώρα όσο πάνε οι άνθρωποι γίνονται πιο απόκοτοι.

Παπαδιά: (Συμμαζεύει το τραπέζι) Άραγε έχουνε τρόφιμα μαζί τους;

Μαλάμω: Ποιος το ξέρει; Βέβαια.

Πανάγος: Μάλλον θα έχουνε, θα έχουνε. Αλλιώς δε γίνεται. Θα πήγανε με τα ζεμπίλια τους γεμάτα και τουφέκι θα έχουν. Και θηλιές στήνουν για κοτσύφια. Και αλάτι θα 'χουν πάρει μαζί τους για ν' αλατίσουν για τα Χριστούγεννα.

Παπαδιά: (Ανήσυχη και με λύπη) Λέτε να κάμουν Χριστούγεννα πάνω στο Στοιβωτό με τέτοιο καιρό;

Παπάς: (Σκεφτόμενος) Να μπορούσε κανείς να τους έφερνε βοήθεια!

Μαραγκός: Τι βοήθεια να τους κάνουν; Έριξε πολύ χιόνι και ακόμα ρίχνει. Χρόνια είχε να ξάνει τέτοια βαρυχειμωνιά. Πατιέται η γη; Δεν πατιέται.

Πάτερ: Κι απ' τη θάλασσα δεν μπορούμε να πάμε να τους βοηθήσουμε;

Μαραγκός (Πανάγος): Απ' τη θάλασσα παπά τα ίδια και χειρότερα. Αγρίεψε ο καιρός. Τα κύματα σηκώθηκαν ψηλά! Ο άνεμος όλο και δυναμώνει. Πού μπορείς να ξεμυτίσεις απ' το λιμάνι;

Πάτερ: Αν πάμε απ' το Σταβέτ που δεν το πιάνει ο άνεμος;

Μαραγκός: Κι άμα γυρίσει στο Μαΐστρο;

Παπάς: (αγανακτισμένος) Μα τότε πρέπει να πέσουμε να πεθάνουμε. Δεν είναι λόγια αυτά Πανάγο. Αχ! Αχ!

- Μαραγκός: Έτσι είναι παπά μου ο καθένας τον εαυτούλη του σκέφτεται ....

Ποιος θα βάλει το κεφάλι του στον τορβά για να γλιτώσει τον άλλον;

Πάτερ: (βαρύς αναστεναγμός)

Πανάγος: Και τι θα πάθουνε στο κάτω -κάτω; Θα είναι χωμένοι σε καμιά σπηλιά, τσακμάκι θα 'χουν μαζί τους, ξύλα μπόλικά και όλο θα 'χουν μαζί τους και κουμπάνια για καμιά βδομάδα. Μακάρι να 'μουν κι εγώ απόψε μαζί τους εκεί! Εε! Και δεν είναι και παραπάνω από πέντε μέρες που αγρίεψε ο χειμώνας.

Πάτερ: Αν πήγαινε τώρα κανένας να λειτουργήσει το Χριστό, στο Κάστρο, θα είχε διπλό μισθό, που θα έφερνε και σ' αυτούς βοήθεια. Πέρσι που ήταν ελαφρότερος ο χειμώνας δεν πήγαμε... Φέτος που είναι βαρύς.....

Πανάγος :( με αυθάδεια) Και γιατί δεν κάνει καλό καιρό ο Χριστός, παπά, αν θέλει να πάνε να λειτουργήσουνε στη γιορτή του ;

Πάτερ :(Στην αρχή λοξοκοιτάζει κι ύστερα με επιείκεια)  
Άκουσε Πανάγο! Ανάγκη ο Χριστός δεν έχει να πάνε να του λειτουργήσουν. Αν όμως κάποιος είναι καλοπροαίρετος κι έχει κάποιο τάμα και αν είναι τολμηρός, ακόμα κι είτε πρόκειται να βοηθήσει ανθρώπους, όπως εδώ, τότε ο Θεός έρχεται βοηθός και συντρέχει με ευκολίες πολλές και με θαύματα ακόμα, ακούς Πανάγο;  
Μαλάμω: Αλήθεια παπά μου, θα μας χαλάσει ο Θεός! Γίνεται ν' αφήσουν αλειτούργητο το Χριστό τέτοια μέρα ;

Πατερ: ( προς την παπαδιά) Κι έχουμε παπαδιά μου να κάνουμε και το περσινό μας τάξιμο!

Παπάς :Τότε που ήταν άρρωστο το Λαμπρινάκι μας !Θυμάσαι το τάμα μας ;  
(Σιωπηλή η παπαδιά)

Παπάς:Έταξες, αν γλιτώσει να πάμε σύντομα να λειτουργήσουμε το Χριστό τη μέρα της γιορτής του. Το θυμάσαι ;

Παπαδιά: (κουνώντας το κεφάλι) Το θυμάμαι, πώς δεν το θυμάμαι!

Μαγδάλω: (Κλαψουρίζοντας) Πού θα πάτε ; Παλαβώσατε ; Με τέτοιον καιρό θα πάτε στο κάστρο ; Εγώ τι θα απογίνω ;

Βάσω: Τι λέει ; Θα πάνε στο Κάστρο ; Κι άρχισες τα κλάματα ; Μουρλάθηκες ; Σώπα... Θα με πάρουν κι εμένα μαζί. Θα με πάρετε μαζί σας μητέρα ;

Παπαδιά :Σουτ! Σωπάστε κι οι δυο ! Γάγγραινες!

Μαλάμω: Τι τρέχει ;

Πάτερ: Τίποτα, Μαλάμω (Γυρίζοντας στον Πανάγο) Άντε Πανάγο, με την ευχή μου. Δε πας να φωνάξεις τον μπαρμπα - Στεφανή, να ρθει από εδώ που θέλω να του πω ;

Πανάγος :Πηγαίνω παπά. Θέλω κι εγώ να πάω να δω τι μου ετοίμασε η Πανάγαινα να φάμε απόψε.

Πάτερ :Πήγαινε πρώτα να του πεις του καπετάνιου κι ύστερα γυρίζεις και τρώτε.

Πανάγος: Την ευλογία σας, πάτερ! Καληνύχτα παπαδιά, καληνύχτα Μαλάμω.(βγαίνει)

## ΣΚΗΝΗ Β

(Είναι όλα τα προηγούμενα πρόσωπα εκτός του Πανάγου. Τα δυο κορίτσια συνεχίζουν να κεντούν, η παπαδιά γνέθει με τη ρόκα της, η Μαλάμω πλέκει την μπιμπίλα της και ο παπάς παίζει με το κομποσχοίνι του. Ο μικρός γιος είναι καθισμένος και παίζει με ένα καραβάκι.

-Μαλάμω: Τι λες παπά, θα πας στο Κάστρο;

-Παπάς: Να δούμε πρώτα τι θα μας πει ο μπαρμπα-Στεφανής ο Μπέρκας

.

- Μαλάμω: Αν πας, εγώ πρώτη έρχομαι.

-Παπαδιά: Κι εγώ

-Παπάς: (Με ενδιαφέρον) Δεν είναι για να ρθεις κι εσύ παπαδιά. Φτάνει που θα κακοπαθήσω εγώ. Δεν πρέπει να λείψουμε κι δυο από το σπίτι.

-Παπαδιά: Εγώ το 'κανα το τάμα παπά μου, όχι εσύ.

-Παπάς: Μα αν πάω εγώ το ίδιο είναι (προσπαθεί να την πείσει).

-Παπαδιά: Αν δεν είμαι κοντά σου παπά μου, δεν είμαι καθόλου ήσυχη. (Την ώρα που του μιλάει διακόπτει το γνέσιμο)

-Μαγδάλω: (δακρυσμένη) Ναι, κι εμάς που θα μας αφήσετε;

-Βάσω: Σώπα, καημένη, θα με πάρουνε κι εμένα μαζί.

Μαγδάλω: (Με φανερό αίσθημα ζήλιας).Ναι, εσένα σου φαίνεται πως είσαι ακόμα μικρή, χαδιάρα μου! Γιατί έτσι σ' έχουν μάθει. Δεν φταις εσύ. Αλίμονο σε μένα που δεν πρέπει να βγω απ' το σπίτι!

-Λαμπρινάκι: (Αγκαλιάζοντας τη μάνα του απ' το λαιμό) Θα με πάρετε κι εμένα μαζί μάνα;

-Παπαδιά (Φιλώντας τον) Τι λες, χαδιάρη μου! Τι λες παιδί μου; Εγώ αν πάω, για σένα πάω γιε μου. Κι αν απομείνω, για σένα θα απομείνω, για να μην κρυώσεις. Όπως αποφασίσει ο παπάς σου, μικρό μου. Τώρα πήγαινε να κάνεις την προσευχή

σου, την μετάνοιά στον παπά σου και να πλαγιάσεις, για να μην κρυώσεις.

-Μυδαλιά: (Στη μαμά της πειστωμένη) Ναι θα πας !Αμ δε θα πας!

-Παπάς: Σωπάτε! Ακόμα δεν αποφασίσαμε τίποτα και σηκώσατε επανάσταση! Να δούμε τι θα μας πει κι ο μπαρμπα-Στεφανής.

-Παπάς: (προς την Παπαδιά) Μας φέρανε τίποτα λειτουργιές τουλάχιστον;

-Παπαδιά: (Δείχνοντας του τις σκεπασμένες λειτουργιές) Εκεί είναι.

-Παπάς:Μας βρίσκεται και κανένα παξιμάδι;

-Παπαδιά: Θα 'μεινε κάτι απ' της Παναγιάς.

## ΣΚΗΝΗ Γ

(Ακούγονται βήματα στην είσοδο του σπιτιού του παπά. Ανοίγει η πόρτα, μπαίνει ο μπαρμπα- Στεφανής και πίσω στέκεται πλάι στην πόρτα, ο Πανάγος. Περίεργος, ήθελε να μάθει τι τον γύρευε ο παπάς τον μπαρμπα Στεφανή).

-Μπαρμπα-Στεφανής: Καλησπέρα, παπά μου την ευχή σου.

-Παπάς: Κόπιασε Καπετάν Στεφανή. (Και τον προσφέρει ρακί)Τι λες, μ'αυτόν τον καιρό μπορεί κανείς να πάει με την βάρκα στο κάστρο, από Σταβέτ;

-Πανάγος: (Μπαίνοντας εκείνη την ώρα μέσα) Από Σταβέτ; με τη βάρκα στο κάστρο; (Ξαφνιάζεται-πανικοβάλλεται απ' την πρόταση)

-Μ.Στεφανής: (χωρίς να σκεφτεί καθόλου)Μπράβο! Μπράβο! Ακούς! Ακούς! Στο Κάστρο; μετά χαράς, όρεξη να 'χεις παπά μου.

Παπάς: Να άνθρωπος! Έτσι σε θέλω Στεφανή! Τι λες είναι κίνδυνος;

-Στεφανής: Κίνδυνος; Ντιπ, καταντίπ, καθόλου. Εγώ σας παίρνω απάνω μου παπά μου. Μονάχα πως μπορεί να κρυώσετε, τίποτε άλλο! Θα 'ρθει η παπαδιά; Άλλος κόσμος θα 'ρθει; Η βάρκα μου είναι μεγάλη χωράει μέχρι σαράντα νοματέους με τα πράγματά σας. Κι όσο για τη φουρτούνα , όσο πάει πέφτει. Αύριο κιόλας θα 'χουμε μπουνάτσα. Να, τώρα που μιλάμε καλοσύνεψε.

(Εκείνη την ώρα ακούστηκε βοριάς δυνατός και τα τζάμια του σπιτιού έτριξαν).

-Πανάγος: (Γελώντας θριαμβευτικά) Να! ακούς; καλοσύνεψε.

Μπ Στεφανής (Προς τον Πανάγο- αποστοματικά) Σώπαινε εσύ, δεν ξέρεις. Εσύ ξέρεις να πελεκάς στραβόξυλα και να καρφώνεις μαδέρια. (Γνέφοντας με το κεφάλι

προς το παράθυρο που ακούστηκε ο αέρας). Αυτή εδώ είναι η στερνή δύναμη της φουρτούνας. Αύριο θα μαλακώσει ο καιρός, σας το λέω εγώ. Μπορεί να ρίξει λίγο χιόνι ακόμη, δε λέω, μα από Σταβέτ, ανάγκη δεν έχουμε.

Πανάγος: (Επιμένοντας) Και σαν το γυρίσει στο μαΐστρο;

Μπ Στεφανής : Το γυρίσει δεν το γυρίσει σε μαΐστρο, εγώ σου λέω πως απ' την Κεχριά και μετά θα 'χουμε θαλασσίτσα (τρίβοντας τα χέρια του). Αυτά είναι φουσκοθαλασιές, δε μας πειράζουν Εγώ σας παίρνω επάνω μου, ο Στεφανής σας παίρνει επάνω του. (Χτυπάει το χέρι του στο στήθος).

Παπάς: Μπράβο Στεφανή! Τώρα μ' έκανες ν' αποφασίσω. Ήπιες ρακί; Τράβα κι άλλο ένα.

Μπ. Στεφανής: ( Αφού ρούφηξε ακόμη μια γερή γουλιά) Είσαστε έτοιμοι; Πήρες τα ιερά σου παπά; Τα χαρτιά όλα τα' χεις έτοιμα; Αν έχετε τίποτα πράγματα να σας τα κουβαλήσω να 'μαστε έτοιμοι.

Παπάς: Από τώρα;

Μπ Στεφανής Τι, από τώρα! Να είμαστε έτοιμοι. Στις τρεις η ώρα μπαρκάρουμε.

Παπάς: Εγώ θα 'μαι απ' τις μια ξυπνητός, μα τρεις είναι πολύ νωρίς δε θα 'χει χαράξει.

Μπ Στεφανής Στις τρεις παπά, για να 'χουμε πρώτα τον αέρα ως τις Κουκουναριές, μετά τραβάμε το κουπί ως τον Ασέληνο. Κι ως την Αγία Ελένη πάμε με το πανάκι αγάλι-αγάλια. Κι από κει και πέρα αν δε μπορέσουμε να καβατζάρουμε...

Παπάς ( Τον κόβει). Ε, ύστερα τι κάνουμε;

Μπ Στεφανής: Εγώ θαλασώνω και σας τραβώ με το σκοινί ως τον Άγιο Σώστη.

Παπάς: Κι από εκεί ανηφορίζουμε το γκρεμό για το Κάστρο. Σύμφωνοι;

Μπ. Στεφανής Σύμφωνοι! Στις τρεις μαζευόμαστε και στις τέσσερις ξεκινάμε (Δώσαν τα χέρια).

## Αφήγηση

Ο παπά Φραγκούλης έδωσε οδηγίες να βάλουν σε σάκο τα πρόσφορα και μερικά παξιμάδια. Σε δυο μεγάλα ξύλινα δοχεία έβαλε ελιές και χαβιάρι. Γέμισε δυο φλασκιά κρασί σοδειάς του. Πήρε ακόμη δύο τρία ξεροχτάποδα, σύκα ξερά και σταφίδες. Τα δυο μεγαλύτερα κορίτσια, η μια γκρινιάζοντας και η άλλη κρυφογελώντας και

ελπίζοντας να πάει στο ταξίδι, έβρασαν γύρω στα πενήντα αυγά, τοποθετώντας τα στον πάτο ενός καλαθιού. Από πάνω έβαλαν δυο πρόσφορα, κεριά και λιβάνι. Ακόμη έστειλε ο παπάς τον μπαρμπα Στεφανή σε δυο εμποροπλοιάρχους φίλους του, να τους παρακαλέσει μα στείλουν παστό κρέας όπως κι έκαναν. Όλες αυτές τις προμήθειες τις έκανε ο παπάς προνοητικά γι' αυτούς που αποκλείστηκαν στο χιόνι αλλά και για τον εαυτό του και για τους προσκυνητές που θα ταξίδευαν μαζί του, αν τυχόν τους έπιανε κι αυτούς κακοκαιρία εκεί εφόσον βέβαια έφταναν στο Κάστρο σώοι και γεροί.

Πριν πλαγιάσει ο παπά-Φραγκούλης έστειλε μήνυμα στο συνεφημέριο του τον παπά Αλέξη πως θα 'λειπε στο Κάστρο την παραμονή των Χριστουγέννων για να λειτουργήσει το ναό του Χριστού όπως είχε τάξει πέρσι η παπαδιά του, σαν αρρώστησε το μικρό Λαμπρινάκι το Δωδεκάμερο.

Μαζεύτηκαν δυο τρεις ενορίτισσες ακόμη γειτόνισσες του παπά. Η θεία Μαλάμω πήγε να ειδοποιήσει τον Κυρ Αλεξανδρή τον ψάλτη. Όταν ήταν να επιβιβαστούν μαζεύτηκαν δεκαπέντε άτομα. Η απόφαση του παπά και η γενναιότητα του μπαρμπα-Στεφανή ενθάρρυνε άντρες και γυναίκες. Την τελευταία στιγμή προστέθηκε και δέκατος έκτος.

Αυτός ήταν ο Βασίλης της Μυλωνούς, ο αδερφός του Αργύρη που αποκλείστηκε στα χιόνια. Ήρθε στην αποβάθρα μ' ένα σάκο γεμάτο τρόφιμα κι άλλα εφόδια για την εκδρομή.

## ΣΚΗΝΗ Δ

(Όλοι βρίσκονται στο λιμάνι και περιμένουν να επιβιβαστούν φορτωμένοι με πράγματα, κουκουλωμένοι γιατί κάνει πολύ κρύο. Κάποιος κρατάει φανάρι στο χέρι του. Εκείνη την ώρα πλησιάζει ο Βασίλης φορτωμένος με εφόδια.)

-Βασίλης: Ευτυχώς σας πρόλαβα (λαχανιασμένος)

-Παπάς: Πώς το 'μαθες Βασίλη;

-Βασίλης: Απ' τον Πανάγο το μαραγκό, το έμαθα, παπά.

-Παπάς: Τι ώρα τον είδες και πού;

-Βασίλης: Γύρω στις δέκα τον βρήκα στο καπηλιό. Είχε πάει για κρασί με το σνάφι του. Έλεγε για την απόφασή σας και σας κατηγορούσε για την τόλμη σας. Μα εγώ το χάρηκα, γιατί ανησυχώ για τον αδερφό μου, και θέλω να 'ρθω μαζί σας, αν με παίρνετε.

-Παπάς: Ας είναι, καλώς να 'ρθεις. (Προς τον καπετάνιο). Είμαστε έτοιμοι νομίζω Στεφανή, μπορούμε να ξεκινήσουμε με την ευχή του Θεού. Άντε προσκυνητάδες ξεκινάμε (προς τον κόσμο)

## ΣΚΗΝΗ Ε

(Ακούγεται δυνατός άνεμος που σφυρίζει και παφλασμός κυμάτων. Οι επιβάτες είναι μέσα στη βάρκα με την εξής τοποθέτηση: Στην πρύμνη στέκεται ο Στεφανής, κοντά του ο παπάς, δίπλα στον παπά η παπαδιά που έχει στ' αριστερά της το Λαμπρινάκι και τη Βάσω. Στη μέση της βάρκας η Μαλάμω ξαπλωμένη και μπροστά ο ψάλτης και ο Βασίλης.

(Σταματάει ν' ακούγεται ο άνεμος κι ακολουθεί ο διάλογος, χτυπάει το φως).

-Παπάς: Αχχ! Να γι' αυτόν το γιο σου, τα παθαίνουμε αυτά παπαδιά.

-Παπαδιά: Και τι πάθαμε με τη δύναμη του Θεού;

-Στεφανής(πειραχτικά) Δε μου λες παπαδιά, γιατί λένε «Κύριε ελέησον! παπαδιά πέντε μήνες δυο παιδιά!».

-Παπαδιά(ατάραχη) Γιατί, μαθές, το λένε; Πάρε παράδειγμα από μένα. Οκτώ γέννες, δέκα παιδιά.

-Στεφανής: Λοιπόν, πάει να πει, πως οι παπαδιές είναι πολύ καρπερές. Μα γιατί; (Ακούγονται γέλια).

-Μαλάμω: (μισοξύπνια) Αφού οι παπάδες δε λείπουν χρόνο από κοντά τους. (Ακούγονται γέλια)

-Παπάς: Ε! τη Μαλάμω! Όλα τα καταλαβαίνει! Εσύ κι ο ξάδερφός σου ο Αλεξανδρής έχετε μεγάλο νου! Δε μου λες Αλεξανδρή, τι θα πει στην Καταβασία των Χριστουγέννων

«ο Ανυψώσας το Κέρασ ημών»; Ποιος είναι ο Ανυψώσας;

-Αλεξανδρής: Να ο ανιψιός σας. (Ακούγονται γέλια)

(Συνεχίζεται το φύσημα του αέρα. Ο πάτερ Φραγκούλης κάθεται στο τιμόνι και οι άλλοι κάνουν κωπηλασία. Κοντεύει μεσημέρι, φτάνουν στην Κεχριά. Το φύσημα του ανέμου γίνεται δυνατότερο και αντίθετο).

-Αλεξανδρής: (Κουρνιασμένος από μια γωνιά) Ανάποδα φυσάει ο άνεμος.

-Μαλάμω: Είναι άραγε καλό να βγούμε στην Παναγία την Κεχριά να λειτουργήσουμε εκεί τα Χριστούγεννα;

(Ο Στεφανής κι ο ιερέας συννενοούνται με νοήματα ατάραχοι)

-Στεφανής: Σε τρία μίλια είμαστε στο Κάστρο.

Παπάς: Όσο μας πάει η θάλασσα πάμε, ύστερα βλέπουμε.

(Κι άρχισε να προσεύχεται. Ο ήλιος χαμήλωνε).



Στεφανής: «Σκύλιασε ο διαολόκαιρος, λύσσαξε!» (Παλεύοντας να κουμαντάρει την βάρκα)

-Βασίλης: Σκοτεινιάζει! Θα 'χουμε δυο μίλια ακόμα.(Πέφτει το φως)  
(Ακούγεται πιο δυνατά ο άνεμος)

-Στεφανής: Εδώ, εδώ κοντά είναι ένα λιμανάκι, κάτω απ' την Αγία Αναστασία, μπορεί να σταματήσει η βάρκα.  
(Πλησίασαν βρεγμένοι , ταλαιπωρημένοι και σταμάτησαν)

Αλεξανδρής: (Κάνοντας το σταυρό του) Πάντα κατευόδιο!

(Ένας- ένας αφού έκαναν το σταυρό τους, είπαν όλοι μαζί -Δόξα το Θεό -κατέβηκαν και ξεφόρτωσαν τις αποσκευές τους).

-Στεφανής: Να τραβήξουμε τη βάρκα στην άμμο, βάλτε ένα χέρι (φεύγει απ' τη σκηνή η βάρκα)

-Αλεξανδρής: Πάω μπροστά με το φανάρι.

-Βασίλης: Εγώ παίρνω το φτυάρι, εσείς ακολουθήστε με.

(Πιασμένοι χέρι- χέρι ο ένας μετά τον άλλο, κάνουν ότι βαδίζουν πολύ προσεχτικά, πότε παραπατούν, πότε τραβάει ο ένας τον άλλο κι ακούγονται επιφωνήματα φόβου, κούρασης κ.α. Ταυτόχρονα γίνεται από μπροστά τους η αφήγηση.)

## ΑΦΗΓΗΣΗ

Ο Κυρ Αλεξανδρής πήρε το φανάρι μπροστά, ο Βασίλης και ο μπαρμπα -Στεφανής καθάριζαν το χιόνι με τα φτυάρια. Το μονοπάτι πήγαινε δίπλα σε γκρεμό. Πατούσαν προσεχτικά.

Κόντευαν μεσάνυχτα όταν έφτασαν κάτω απ' τη γέφυρα του Κάστρου, μισοπνιγμένοι, παγωμένοι, αλμυροί απ' τη θάλασσα και λευκοί απ' το χιόνι, με τα χείλη μελανιασμένα, αλλά με ζεστή την καρδιά.

## ΣΚΗΝΗ ΣΤ

(Στο κάστρο μέσα είναι προφυλαγμένοι απ' το χιόνι ο Αργύρης της Μυλωνούς κι ο Γιάννης ο Νυφιώτης. Είναι ξαπλωμένοι κοντά στη φωτιά όταν ακούνε φασαρία απ' έξω.

Αρπάζουν ο ένας το όπλο κι ο άλλος το τσεκούρι).

Αργύρης: Ποιος λες να 'ναι; Να 'ναι άραγε για μας!!!

Γιάννης: Δεν ξέρω να ρωτήσουμε. Ποιοι είστε ; Ποιοι είστε;

Πλήθος: Καλοί πατριώτες!

Αργύρης: Πέστε μας τα ονόματα σας.

Στεφανής: Εμείς είμαστε.....ο παπάς, ο Αλεξανδρής....

Βασίλης: (Τους διακόπτει) Αυτή ήταν η φωνή του αδερφού μου. Αργύρη! Εγώ είμαι, ο Βασίλης.

Αργύρης: Δόξα το Θεό ! Δόξα το Θεό. (βγήκαν έξω κι αγκαλιάστηκαν)

Γιάννης: Να είστε καλά. Ο Θεός να σας το ξεπληρώσει.

Παπάς : Ωραία , ας πάμε τώρα τέκνα μου να λειτουργήσουμε το Χριστό.

Όλοι μαζί: Πάμε, πάμε πάτερ!

## ΑΦΗΓΗΣΗ

Ο Αργύρης κι ο Γιάννης είχαν αποκλειστεί σε μια σπηλιά δυο νύχτες. Από εκεί τους ξετρύπωσαν δυο γιδοβοσκοί που βρίσκονταν μ' όλο τους το κοπάδι μέσα στο φρούριο.

Το φρούριο, ένας γιγάντιος βράχος, απομονωμένος ψηλά, που πάνω του οι κάτοικοι είχαν αναγκαστικά κλειστεί για να φυλάγονται από τους πειρατές και τους βαρβάρους, και που τον άφησαν έρημο μετά το 1821, όταν χτίστηκε η σημερινή πόλη στο νότιο μέρος του νησιού.

Μέχρι πριν από λίγα χρόνια σώζονταν ακόμα μερικά σπίτια, αλλά η αμέλεια των δημοτικών αρχών, η αδιαφορία των κατοίκων και η ασυνειδησία των αρχαιοκαπήλων κατάντησαν το κάστρο σωρό από ερείπια. Ο ναός της Γέννησης του Χριστού, ήταν η παλιά μητρόπολη του φρουρίου κι έμεινε τώρα χρόνια αλειτούργητος. Είχε χτιστεί πριν εκατοντάδες χρόνια, στεκόταν ακόμα σε καλή κατάσταση, δεν ήταν φθαρμένος. Την ώρα της λειτουργίας ακούστηκαν φωνές απ' έξω. Κάποιοι βγήκαν απ' την εκκλησία για να δουν τι συμβαίνει.

## ΑΦΗΓΗΣΗ

Ένα πλοίο ήταν που είχε εξοκείλει στην άμμο απ' τη μεγάλη θαλασσοταραχή που επικρατούσε. Πριν δυο μέρες ο βοριάς το παρέσυρε έξω απ' το λιμάνι της Δάφνης του Αγίου Όρους και το 'συρε προς τα νησιά όπου εκείνη τη νύχτα των Χριστουγέννων, οι επιβάτες του γεμάτοι αγωνία είδαν σαν φάρο που τους οδηγούσε,

τις φωτιές που είχαν ανάψει μπροστά στο εκκλησάκι του Χριστού οι πιστοί. Ήταν τυχεροί που δεν τσακίστηκαν στους βράχους άλλα βγήκαν στην άμμο σώοι. Όταν έφεξε η χαρμόσυνη μέρα, οι γιδοβοσκοί έσφαξαν δυο τρυφερά κατσίκια, ενώ οι δυο ξυλοκόποι είχαν φέρει απ' το βουνό πολλά κοτσύφια. Ο καπετάνιος του караβιού ανέβασε απ' το αμπάρι του κρασί, αυγά, τυρί, κότες και σκουμπριά. Έτσι έφαγαν όλοι, ευχαριστήθηκαν, καθώς γιόρτασαν τα Χριστούγεννα με σπάνια μεγαλοπρέπεια πάνω σ' εκείνο τον έρημο βράχο.

Την άλλη μέρα ο άνεμος έπεσε, το κρύο λιγόστεψε πολύ κι αποφάσισαν να φύγουν. Αποφάσισαν τώρα να επιστρέψουν απ' το βορειοανατολικό μέρος του νησιού. Και γύρισαν μαζί βάρκα και καράβι που άλλοτε ρυμουλκούσε η βάρκα το καράβι κι άλλοτε το καράβι τη βάρκα. Κι έφτασαν μια χαρά στην μικρή πολιτεία.

*Ψαλμούς από τη χριστουγεννιάτικη ψαλμωδία*

*Αφιερώνεται στη μνήμη του πατέρα μου που μ' έμαθε ν' αγαπάω τα παιδιά*

Κλείσιμο παραθύρου